

2018 – MAREA UNIRE și TRIBUNISMUL (XXIII):

Românii nu sunt culți de ajuns pentru drepturi politice-

Cine să prețuiască biserica română?- Să jurăm! - Ce este Uniunea?

Episcopul românilor nu e nici jurista, nici statista
Cine să prețuiască biserica română, dacă Românii se rușinează de ea?
Cine se poate plânge că-l calcă în picioare, dacă se face vierme?

Românii nu sunt culți de ajuns pentru drepturi politice

Să jurăm că nu ne vom mai lăsa să ne mai înșele; să jurăm ...

Uniunea Ardealului cu Țara ungurească

Blaj

Ce este Uniunea pentru Unguri?

laboratorul ideologic de la Blaj

Simion Bărnuțiu

ei știu că Maurii nici după 700 de ani nu și-au câștigat dreptul asupra Spanie

Uniunea e materia de conversație în toate cercurile societății

Pentru a se face înțeles de mulțimea românilor adunați (în 2 mai 1848) în catedrala Blajului și a doua zi pe Câmpia libertății, Simion Bărnuțiu a reamintit odiseea episcopului Inocențiu Micu Klein, care s-a zbatut mult timp, “să se facă loc și episcopului unit între consilierii guvernului, pentru ca să aibă și Românii măcar un apărător”; răspunsul “guvernului catolic” a fost «**Episcopul Românilor nu e “nici jurista, nici statista”** și din astă cauză nu poate fi consilier. De națiunea noastră zicea că n’are un așezământ și căpătâiu în țară, nu dă dare, nu poartă greutate, e plecată la răsvrătire, și de aceea nu merită considerațiune». Bărnuțiu explică: «A trecut mai jumătate de secol, de când Românii își reînnoiesc cererea pentru naționalitate, la 1791; dar Staturile și Ordinele afară de răspunsul lor cel ordinar, mai adaugă, că **Românii nu sunt culți de ajuns pentru drepturi politice**; să se cultiveze mai întâiu clerul, apoi și poporul, și apoi vor vedea. Deci însărcinată pe un Antoniu Josika, ca să facă un plan pentru cultura Românilor. Ce credeți că s’a ales din această comedie? La anul 1816, adică după 25 de ani dela dietă a ieșit în urma acelu plan, un Decret dela Curte că unde într’o comunitate, vor fi doi preoți, unul catolic, celălalt unit, acolo numai celui catolic să i se dea porțiunea canonică, *esc nescu unionis*! Aci fiecine vede că Uniunea nu i-a oprit, ca să nu le ia în bătaie de joc rugămintile lor cele mai drepte. Care preot se va putea cultiva, când n’are ce mânca? Care națiune s’a cultivat, fiind subjogată? De ce n’au învățat Românii, din relele suferite dela cele trei națiuni, ca să se ferească de Uniunea cu Calvinii și cu Unitarii? De ce sarcinile cele grele ale acestei uniuni, nu i-au învățat să pășească la uniune cu Ungurii catolici? Așa este: Românii n’au învățat, ci s’au unit odată cu Calvinii, arătând că biserica românească e mai rea decât

a Calvinilor; de altă dată, cu Unitarii, arătând că e mai de jos decât a Unitarilor; și la urmă cu Ungurii catolici, arătând din nou, că e mai pe jos decât cea ungurească.

Cine să prețuiască biserica română, dacă Românii se rușinează de ea? Cine să-i fi stimat pe Români, dacă ei nici nu-și respectă biserica, nici pe sine? Cine se poate plânge că-l calcă în picioare, dacă se face vierme? Acum, ce vom zice de toate Uniunile acestea și de toate bunătățile lor, când vedem, cum că toate acestea au fost numai niște lațuri, cu cari ne-au prins; furii cu cari ne-au încăierat; spaima, cu cari ne-au înfricoșat; șerpi, cu cari ne-au otrăvit. Să jurăm că nu ne vom mai lăsa să ne mai înșele; să jurăm, că nu vor mai putea turbura pacea și buna înțelegere a noastră nici Iezuiții, nici călugării sîrbești, nici misionarii Strigoniului, nici agenții națiunilor străine, chiar și când s'ar îmbrăca în vestminte de preoți și episcopi românești; să jurăm că nici diavolii iadului nu vor mai putea rupe legăturile de dragoste frățească, cu care e legată Adunarea aceasta, și printr'însa toată națiunea Română. (...)»

Simion Bărnuțiu dezvăluie scopul ungarilor, după 15 martie 1848, când revoluționarii maghiari au obținut un minister al lor la Viena: « ... **Uniunea Ardealului cu Țara ungurească (...)** Dacă ai întreba pe vreun Ungur ce este Uniunea: s'ar mira de neștiința ta, și, dacă ai mai întreba, ți-ar răspunde că Uniunea e fericirea, e libertatea însăși, Uniunea e cornul belșugului care cuprinde toate bunătățile pământești; cine are Uniunea, are toate; Uniunea ne dă toate; de aceea, de acest cuvânt mistrios sunt pline toate gazetele; Uniunea e materia de conversație în toate cercurile societății; Uniunea e scris pe toți pereții; flamura uniunii e plantată pe case, pe biserici și chiar pe carele călătorilor.

Eu însă, cu toate acestea, nu sunt mulțumit cu Uniunea, nici nu sunt răpit de bucuria universală; ci vreau să cercetez mai cu de-amănuntul: **ce este Uniunea pentru Unguri? Și ce este Uniunea pentru Români?**

În ce privește prima întrebare: **Ce este Uniunea pentru Unguri?** Aceasta o poate cunoaște fiecare fără să fie om politic: știm toți că Ungurii vor să facă țară ungurească din pământul Ardealului: vor ca să nu mai fie două patrii ungurești mici; ci să se facă din amândouă o patrie ungurească mare. Ungurii simt că proprietatea pe care și-a arogat-o până acum asupra pământului Românilor, nu stă pe temei sigur, pentrucă din dreptul războiului cuceritor nu se naște proprietatea ci numai posesiune până ce se simte în putere națiunea subjugată ca să scuture jugul. Asta o știu bine Ungurii; ei știu că Maurii nici după 700 de ani nu și-au câștigat dreptul asupra Spaniei; de aceea vor a-și câștiga acuma proprietatea, pe care în adevăr nu au avut-o până acum; prin Uniune vor să-i facă pe Români să-și dea din mâini proprietatea pârintească, bunătatea cea adevărată pentru niște bunătăți părute și înșelătoare. Până acum numai urmele tiraniei ungurești sunt tipărite pe pământul Românilor, ca și pe fețele lor; dreptul lor nu e înregistrat nicăieri: cu Verböczi, cu Aprobatele și cu Diplomatele regilor Ungurii nu pot proba proprietatea asupra pământului altor națiuni, fiindcă acestea, ca niște documente fabricate de Unguri pe partea lor, n'au putere în fața judecății umanității; dară dacă i-ar putea pleca pe Români la Uniune, atunci învoirea Românilor le-ar da un mare document, cu care și-ar consolida posesiune cel puțin încă pe câteva sute de ani, - nu pentru totdeauna, fiindcă nicio generațiune n'are drept să pună jug pe grumazii generațiunii viitoare. Când pe pământul Ardealului ar locui numai Unguri și Sași și, împreună cu aceștia, ar locui tot atâți

Japonezi ori alt neam, atunci eu n'ași avea nimica de zis în contra unirii Ardealului cu Țara Ungurească; însă pământul acesta nu-l țin nici Japonezi, nici Arabi; ci, afară de o mână de sași și Unguri amestecați printre Români, **Ardealul e o proprietate adevărată a națiunii Române**, pe care a câștigat-o cu bună dreptate acum vreo mie șapte sute de ani, și de atunci până azi o ține, o apără și o cultivă cu multă sudoare și osteneală. Deci eu zic că niciun Român nu poate fi cu nepăsare, când vine întrebarea: al cui să fie pământul ăsta, care până acum a fost al Românilor? Nu este tot una, și nu ne poate fi tot una de-ar fi al Românilor, ori al Ungurilor, iar Românii să fie apoi iarăși numai tolerați în pământul lor. Prin urmare, înțelesul cel adevărat al întrebării: **“să fie Uniune sau să nu fie?”** este: **“să ne dăm pământul nostru Ungurilor sau să nu-l dăm? să ne vindem țara ungurilor sau să nu ne-o vindem? să fim și de aci înainte apendicele altor națiuni sau să fim liberi?”** Ce va răspunde Adunarea la aceste întrebări, ce va răspunde tot poporul Român, când ar fi de față? (...) Să luăm aminte, prin urmare, că Uniunea dă într'adevăr Ungurilor o țară întreagă fără de nicio osteneală; că Ardealul e patria aurului și a metalelor, averi cari vor curge toate în punga națiunii ungurești; că sarea și toate bunățile patriei noastre vor face să crească tezaurul Ungurilor și sărăcia Românilor; iar feciorii Românilor vor forma legiuni cari se vor bate pentru gloria celor ce le-au șters numele cel glorios și i-au botezat cu nume barbar; că patria noastră e cetate înconjurată dela natură cu munți cumpliti, fără de cari Ungurii de pe câmpia Panoniei sunt expuși la toate atacurile inamicilor, ca niște iepuri de șes; că, rupându-se Ardealul de Statul unguresc, acesta rămâne ca un om fără de picioare, ciung și desfigurat, de nu poate să se miște mai ales către Moldova și România, ca să le cuprindă; că dacă nu se face uniunea cu Ungaria, se rupe legătura, care leagă pe Ungurii din Ardeal și firește că se vor stinge cu încetul; »

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-marea-unire-si-tribunismul-xxiii-135561.html>

The screenshot shows a web browser window with the URL www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-marea-unire-si-tribunismul-xxiii-135561.html. The page features the Tribuna logo with the tagline "Dintotdeauna pentru totdeauna!". A navigation bar includes categories like Eveniment, Actualitate, Stiri de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, and Descopera lumea. The main content area displays the article title "2018-MAREA UNIRE și Tribunismul (XXIII):", the author's name "Marius HALMAGHI", the publication date and time "03.06.2018 23:30", the number of views "121 vizualizari", and the number of comments "0 comentarii". Social media sharing options for Facebook, Twitter, and Email are also visible.